

**اجرای قصاص در قوانین کیفری
و شرایع الاسلام**

www.ketab.ir

نویسنده:

امیر امینی

آقای بی
چاپ و نشر

سرشناسه	: امینی، امیر، ۱۳۵۸-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: اجرای قصاص در قوانین کیفری و شرایع الاسلام / نویسنده امیر امینی.
مشخصات نشر	: تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴۲-۸۰۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: قصاص (فقه) Lex talionis (Islamic law) قصاص (فقه) -- جنبه‌های قرآنی Lex talionis (Islamic law) -- Qur'anic teaching مجازات -- ایران Punishment -- Iran مجازات (فقه) -- ایران Punishment (Islamic law) -- Iran
رده بندی کنگره	: ۷/BP۱۹۵
رده بندی دیوبی	: ۳۷۵/۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۹۹۶۰۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

آفتاب‌گیتی

عنوان: اجرای قصاص در قوانین کیفری و شرایع الاسلام

مؤلف: امیر امینی

نشر و بخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

ویرایش: شورای بررسی موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

چاپ: فدک

قیمت: ۲۸۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۲۸۰-۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی- نبش خیابان ۱۲ فروردین- ساختمان

ولیعصر- پلاک ۱۳۱۴ - طبقه دوم واحد ۷

www.aftabegiti.com نشر و بخش همراه: ۰۹۱۲۳۳۴۲۳۶۲ ۰۲۱۶۶۹۶۹۸۳۷

فهرست

۱۱	چکیده
۱۳	فصل اول کلیات
۱۴	بیان مسئله
۱۸	اهداف
۱۹	سوالات
۱۹	فرضیه ها
۲۱	ساختار
۲۳	فصل دوم مفاهیم و مبانی
۲۴	مفهوم شناسی
۲۴	تصاص و ماهیت تصاص
۲۴	مفهوم تصاص
۲۸	تصاص در قرآن
۳۰	تصاص در فقه
۳۴	ماهیت تصاص
۳۵	مفهوم قتل و انواع قتل

۳۶	 مفهوم قتل
۳۷	 انواع قتل و تعریف قتل عمد
۳۷	 قتل عمد
۳۴	 قتل شبه عمد
۴۶	 قتل غیر عمد (جنايات خطایی)
۴۸	 مفهوم اولیای دم
۵۳	 فلسفه حکم قصاص
۶۲	 شرایط قصاص نفس
۶۲	 برابری قاتل و مقتول در آزادی و بندگی
۶۵	 برابری قاتل و مقتول در دین
۶۷	 ماهیت حقوقی شرط همتایی در دین
۷۷	 دیدگاه قانون مجازات اسلامی
۷۹	 نبودن پیوند پدری و فرزندی
۸۷	 بلوغ قاتل
۸۹	 عاقل بودن قاتل
۹۳	 مهلوس الدم نبودن مقتول

۹۵		محتای لغوی و اصطلاحی «مهدور الدم» و «محقون الدم»
۹۷		حلال اباحه قتل
۹۸		از بین رفتن سبب عصمت
۹۸		ارتکاب جرایم خاص
۹۹		مولود اباحه قتل
۱۰۳		مست نبودن قاتل
۱۰۶		عدم تقدم اراکه در اثر خواب، بیهوشی
۱۱۰		فصل سوم شرایط و موانع اجرای قصاص نفس
۱۱۱		شرایط اجرای قصاص
۱۱۱		تقاضای مجنی علیه یا اولیای دم
۱۱۵		اذن مقام معظم رهبری
۱۱۷		اذن مجنی علیه یا اولیای دم
۱۱۸		علم آزار رسانی به جانی
۱۲۵		موانع موقت قصاص
۱۲۶		باودار بودن زن محکوم به قصاص
۱۳۱		فرار قاتل

موارد منقوط قصاص ۱۳۳

مرگ جانی ۱۳۵

حقوق قاتل ۱۳۹

عدم درخواست اجرا ۱۴۰

تقاضای ولی دم ۱۴۰

تعدد ولی دم ۱۴۲

احلام گشت تولیای دم ۱۵۳

صلح بر دیه ۱۵۵

قتل هایی که مشمول حلل موجهه هستند ۱۵۸

قتل عمدی در اجرای امر آمر قانونی ۱۶۰

فصل چهارم تطبیق مصادیق اجرای قصاص در شرایع الاسلام با قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ ۱۶۷

مسئله اول ۱۶۸

مسئله دوم ۱۷۱

مسئله سوم ۱۷۳

مسئله چهارم ۱۷۴

مسئله پنجم ۱۷۶

چکیده

قصاص از مهمترین احکام اسلام است از این رو به جزئیات اجرای آن در این دین به منظور اجرای صحیح و تحقق کامل این امر خطیر، توجه فراوان شده است. مجازات اصلی قتل عمدی در حقوق جزای اسلام، قصاص نفس است. نظام حقوقی اسلام علی‌رغم پذیرش «اصل قصاص» در جرائم علیه تمامیت جسمانی اشخاص بر رجحان عفو گذشت تأکید کرده و آن را بر انتقام از جانی مقدم دانسته است. هدف کتاب حاضر، بررسی تطبیقی شرایع الاسلام با قانون مجازات اسلامی جدید در اجرای قصاص می‌باشد. روش تدوین این تحقیق توصیفی - تحلیلی می‌باشد. یافته‌ها نشان می‌دهد که، مشهور فقهای امامیه بر این باورند که شیوه اجرای کیفر در قصاص نفس موضوعیت نداشته و مجازات باید به گونه‌ای اجرا گردد که کمترین میزان رنج را بر جانی تحمیل نماید. در مقابل؛ برخی دیگر از فقها بر این اعتقادند که برابری و مماثلت در کیفیت و شیوه اجرای کیفر با جنایات ارتكابی شرط است. به اعتقاد این دسته از فقها، تمامیت جسمانی قاتل، پس از ارتكاب جنایت در اختیار اولیای دم قرار گرفته و ایشان در اجرای قصاص نفس با توجه به خصوصیات جنایت ارتكابی از اختیار تام برخوردار می‌باشند. با پذیرش دیدگاه مشهور، لزوم مماثلت در کیفیت مجازات و جنایت ارتكابی منتفی گردیده و می‌توان قصاص نفس را با بهره‌گیری از شیوه‌هایی که کمترین میزان رنج را به بزهکار تحمیل می‌نمایند اجرا نمود.

کلید واژگان: قصاص - عفو - قانون مجازات اسلامی - اولیای دم